

ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за особените залози
(обн., ДВ, бр. 100 от 1996 г.; изм. и доп., бр. 86 от 1997 г., бр. 42 от 1999 г., бр. 19 и 58 от 2003 г., бр. 34 и 43 от 2005 г., бр. 30, 34 и 80 от 2006 г., бр. 53, 59 и 108 от 2007 г., бр. 100 от 2008 г., бр. 24 от 2009 г., бр. 101 от 2010 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 107 от 2014 г., бр. 50 от 2015 г., бр. 50 и 105 от 2016 г., бр. 62 от 2017 г., бр. 65 от 2018 г., 83 и 102 от 2019 г. и бр. 8 от 2022г.)

§ 1. В чл. 4, ал. 1 се създава т. 9:

„т. 9. съвкупността от вписаните в регистъра на покритието активи от покритието, съгласно Закона за покритите облигации.“

§ 2. В чл. 22 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите „по която се прилагат заявленията и приложенияте към тях документи“ се заличават.

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) Обстоятелствата и актовете по ал. 1 се обявяват без информацията, представляваща лични данни по смисъла на чл. 4, т. 1 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ, L 119/1 от 4 май 2016 г.), с изключение на информацията, за която със закон се изисква да бъде обявена.“

3. Създава се ал. 4:

„(4) За залогодателя се води дело в електронна форма. В делото се прилагат заявленията, документите, удостоверяващи вписаните обстоятелства, обявените актове и други документи, които могат да съдържат и лични данни.“

4. Досегашната ал. 3 става ал. 5.

5. Създава се ал. 6:

„(6) Ако е посочен уникалният идентификатор на залогодателя, съдът, държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация и лицата, на които е възложено упражняването на публична функция, организации, предоставящи обществени услуги, включително банките, нямат право да изискват

доказването на обстоятелства и представянето на актове, които са вписани, съответно обявени в Централния регистър на особените залози.“

§ 3. В чл. 23 ал. 2 се изменя така:

„(2) Наредбата определя образците на заявления, посочва приложенията към тях за всеки вид вписване, заличаване или обявяване съгласно изискванията на закона, както и техническите изисквания към електронните документи.“

§ 4. В чл. 24 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 изречение второ се изменя така: “Всеки има право на свободен и безплатен достъп до базата данни, съставляваща регистъра“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Агенцията по вписванията осигурява регистриран достъп до делото на залогодателя.“

3. Създава се ал. 3:

„(3) Достъпът по ал. 2 може да бъде предоставен в териториалните звена на агенцията след представяне на искане и документ за самоличност. Лицето, поискало достъп по електронен път, следва да се идентифицира чрез електронен подпис или чрез цифров сертификат, издаден от агенцията.“

§ 5. В чл. 24а се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 1:

„(1) Всеки може да иска и да извършва справка, както и да иска издаване на удостоверение за липсата или за наличието на вписано обстоятелство и за документите, въз основа на които са извършени вписванията.“

2. Досегашните ал. 1, 2, 3 и 4 стават съответно ал. 2, 3, 4 и 5.

§ 6. Наименованието на глава шеста се изменя така:

„Регистърно производство“.

§ 7. В чл. 27 се правят следните изменения и допълнения:

1. Заглавието се изменя така:

„Заявление“.

2. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Вписване, заличаване и обявяване се извършват въз основа на заявление по образец.“

3. В ал. 2:

а) създава се нова т. 2:

„2. данни за залогодателя, по чиято партида се иска вписване, заличаване или обявяване;“;

б) досегашната т. 2 става т. 3 и се изменя така:

„3. подлежащото на вписване обстоятелство, вписването, чието заличаване се иска, или подлежащия на обявяване акт;“;

в) точки 3 и 4 се отменят;

4. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Вписване, заличаване и обявяване могат да се заявяват от:

1. длъжника, залогодателя, съответно от заложния кредитор - по договор за особен залог;

2. купувача и продавача по договор за продажба със запазване на собствеността до изплащане на цената;

3. ползвателя и лизингодателя по договор за лизинг;

4. друго лице в предвидените по закон случаи;

5. адвокат с изрично пълномощно, съставено съгласно изискванията на Закона за адвокатурата, за представителство пред агенцията.“

5. Създава се нова ал. 4:

„(4) Към заявлението се прилага декларация, подписана от заявителя по ал. 3, т. 1, 2, 3 и 4, за истинността на заявените обстоятелства.“

6. Алинея 7 се отменя.

7. Досегашните ал. 4, 5 и 6, стават съответно ал. 5, 6 и 7.

8. Създава се ал. 8:

„(8) Заявителят представя и заверени преписи от актовете, подлежащи на обявяване в Централния регистър на особените залози, в които личните данни, освен тези, които се изискват по закон, са заличени.

§ 8. В чл. 27а се създават ал. 4 и 5:

„(4) Представените от заявителя писмени документи по ал. 1 се съхраняват от агенцията за срок 10 години, считано от датата на вписването, заличаването или обявяването. След изтичане на 10-годишния срок за съхранение те могат да се

унищожават, ако не подлежат на предаване в Националния архивен фонд. Редът и начинът за съхранение и унищожаване се определят от изпълнителния директор на агенцията.

(5) По документите, подадени на хартиен носител, не се правят справки и не се издават удостоверения, освен в случаите на съдебен спор.“

§ 9. В чл. 27б, ал. 1 накрая се добавя „подписани с усъвършенстван електронен подпис, усъвършенстван електронен подпис, основан на квалифицирано удостоверение за електронни подписи, или квалифициран електронен подпис, съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ, L 257/73 от 28 август 2014 г.) и на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги“.

§ 10. В чл. 27в се създава ал. 3:

„(3) В случай на противоречие между текста на документа и превода на български език предимство има преводът на български език.“

§ 11. В чл. 27г, изречение второ думата „обявяване“ се заменя със „заличаване“.

§ 12. В чл. 27д думите „Закона за търговския регистър“ се заменят със „Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел“.

§ 13. В чл. 28 се правят следните изменения и допълнения:

1. АLINEя 2 се изменя така:

„(2) Длъжностното лице по вписванията се произнася по заявленията за вписване, заличаване и обявяване незабавно след разглеждането им или след изпълнение на указанията по чл. 28а, ал. 4, освен ако със закон е предвидено друго.“

2. В ал. 3:

а) т. 6 се изменя така:

„6. представена ли е декларацията по чл. 27, ал. 4;“;

б) създава се нова т. 7:

„т. 7. документите, които по силата на закон се съставят с нотариално удостоверен подпис или с нотариално удостоверен подпис и съдържание, са въведени в базата данни на Информационната система по чл. 28б от Закона за нотариусите и нотариалната дейност, и дали представените документи съответстват на въведените данни за тях в Информационната система;“;

в) досегашната т. 7 става т. 8.

§ 14. В чл. 28а се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 4:

„(4) Когато към заявлението за вписване, заличаване или обявяване не са приложени всички документи, които се изискват по закон, или когато не е платена дължимата държавна такса, длъжностното лице по вписванията дава указания на заявителя за отстраняване на нередовността. Указанията се оповестяват по персоналната партида на залогодателя, а когато за съответния залогодател не е открита партида – на централната страница за вход в Централния регистър на особените залози. В случаите, когато заявителят е посочил електронна поща, указанията се изпращат и на нея. В срок до 3 работни дни от даване на указанията заявителят може да представи съответните документи чрез заявление по образец, определен с наредбата по чл. 23. Длъжностното лице по вписванията постановява отказ, ако указанията не са изпълнени в срок.“

2. Досегашната ал. 4, става ал. 5 и се изменя така:

„(5) Вписването, заличаването и обявяването се считат за извършени в деня на подаване на заявлението, включително при вписване, заличаване и обявяване, постановени след указания или след отмяна на отказ от съда.“

§ 15. Член 29а се изменя така:

„Ново заявление

Чл. 29а. (1) При отказ за извършване на исканото вписване, заличаване или обявяване заявителят може да подаде ново заявление за вписване, съответно заличаване, на същото обстоятелство или за обявяване на същия акт. Новото заявление се разглежда по реда на постъпването му.

(2) При подаване на новото заявление заявителят може да се ползва от представени вече документи, приложени към заявлението, по което е постановен отказ, като посочи номера на заявлението и вида на документите. В тези случаи заявителят

представя нова декларация по чл. 27, ал. 4 и заплаща отново съответната държавна такса.“

§ 16. Създава се чл. 29б:

„Грешки и непълноти

Чл. 29б. Грешки и непълноти, допуснати при вписване или заличаване на обстоятелства, или при обявяване на актове, включително при несъответствие между данните, отразени в заявлението, и данните в приложенията към него, се отстраняват служебно или по искане на заинтересовано лице чрез ново вписване, съответно обявяване.“

§ 17. В глава шеста се създава чл. 31а:

„Взаимодействие с други регистри и информационни системи

Чл. 31а. (1) Националните и ведомствените регистри и информационни системи, поддържащи информация за лицата – заявители и лицата, чиито данни подлежат на вписване по чл. 26, осигуряват безплатен достъп на Централния регистър за особените залози до данните, вписани в тези регистри и информационни системи.

(2) За осъществяване на функциите си Централният регистър за особените залози има безплатен достъп до следните вътрешни и външни регистри и ведомствени информационни системи:

1. Търговски регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел;
2. Регистър БУЛСТАТ;
3. Имотен регистър;
4. Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението (ЕСГРАОН);
5. Национален автоматизиран информационен фонд за българските лични документи – „Национален регистър на българските лични документи“;
6. Регистър за моторните превозни средства по чл. 165, ал. 1, т. 6 от Закона за движението по пътищата;
7. Информационна система „Събиране“ на Национална агенция за приходите;
8. Единен регистър на чужденци – по чл. 54, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България;
9. други регистри и информационни системи.“

§ 18. Създава се глава десета с чл. 53 и 54:

„Глава десета

АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Нарушения и глоби

Чл. 53. За нарушение на чл. 22, ал. 6 виновните длъжностни лица се наказват с глоба от 100 до 500 лв.

Установяване на нарушения и налагане на глоби

Чл. 54. (1) Нарушенията се установяват с актове, съставени от длъжностни лица, определени от изпълнителния директор на агенцията, а наказателните постановления се издават от изпълнителния директор на агенцията или от оправомощени от него длъжностни лица.

(2) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.“

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 19. В § 49 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за особените залози (обн., ДВ, бр. 105 от 2016 г.; изм., бр. 65 от 2018 г., бр. 102 от 2019 г. и бр. 8 от 2022 г.) се създават ал. 3 – 6:

„(3) До 31 декември 2022 г. Централният регистър на особените залози към министъра на правосъдието предоставя безвъзмездно на Агенция по вписванията в електронна форма пълните данни за вписаните в текстови формат обстоятелства, както и електронните образи на документите, въз основа на които са извършени вписванията.

(4) При подаване на заявление след 1 януари 2023 г. за вписване, заличаване или обявяване в Централния регистър на особените залози към Агенция по вписванията длъжностното лице по вписванията служебно открива персонална електронна партида на залогодателя, като извлича вписаните данни и електронни образи на документи, предоставени по реда на ал. 3. До изтичане на срока по чл. 30, ал. 2 персоналната електронна партида на залогодателя съдържа пълните данни, предоставени на Агенция по вписванията по реда на ал.3.

(5) Агенция по вписванията издава справки и удостоверения за вписаните в Централния регистър на особените залози към министъра на правосъдието обстоятелства въз основа на предоставените по реда на ал. 3 данни в електронна форма.

(6) Предоставените от Централният регистър на особените залози към министъра на правосъдието по реда на ал. 3 в електронна форма данни за вписани обстоятелства и електронни образи на документи, въз основа на които са извършени вписванията, се считат за верни до доказване на противното.“

§ 20. В Закона за регистър БУЛСТАТ (обн., ДВ, бр. 39 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2005 г., бр. 34 от 2006 г., бр. 42 от 2007 г., бр. 82 и 95 от 2009 г., бр. 28 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 12 от 2015 г., бр. 8 и 74 от 2016 г., бр. 85 от 2017 г., бр. 27 и 57 от 2018 г., бр. 94 от 2019 г., бр. 94 от 2020 г., бр. 19 от 2021 г. и бр. 16 от 2022 г.) в чл. 3, ал. 1, т. 11 след думата „осигурители“ се добавя „или залогодатели по смисъла на Закона за особените залози“.

§ 21. Законът влиза в сила от 1 януари 2023 г., с изключение на § 1, който влиза в сила от 8 юли 2022 г., § 3, 16 и 19 – относно ал. 3, 5 и 6 на § 49 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за особените залози (обн., ДВ, бр. 105 от 2016 г.; изм., бр. 65 от 2018 г., бр. 102 от 2019 г. и бр. 8 от 2022 г.), които влизат в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.